

Aan de Algemene Onderwijsbond
t.a.v. de voorzitter, mevrouw T. Van Gelder

Postbus 2875
3500GW UTRECHT

25 januari 2023

Onderwerp: nieuwe cao's primair en voortgezet onderwijs

Geachte mevrouw Van Gelder, beste Tamar,

De afgelopen jaren heeft onderwijsvakbond voor primair en voortgezet onderwijs Leraren in Actie (LIA) - soms ook samen met u - voortdurend aandacht gevraagd voor het toenemende lerarentekort en de steeds grotere problemen in het primair en voortgezet onderwijs. Daarin voelden wij ons gesteund door de door ons samen met u en FNV Overheid georganiseerde stakingsacties in het primair en voortgezet onderwijs eind 2019 en begin 2020. Door de pandemie hebben deze acties toen geen vervolg gekregen.

De kwaliteit van het primair en voortgezet onderwijs staat nog steeds zwaar onder druk door de hoge werkdruk, achterblijvende salarissen en ontoereikende financiering van het onderwijs, waardoor we nog steeds geconfronteerd worden met een flink toenemend lerarentekort.

Wij zien nog steeds dat veel personeel (jong en oud) de sector voortijdig verlaat, dat nieuw personeel lastig te vinden is en dat het lerarentekort de al bestaande werkdruk alleen maar meer verhoogt, met zeer negatief gevolg voor de kwaliteit van het onderwijs.

Voor de sector primair onderwijs is onlangs een stap gezet met het dichten van de loonkloof, maar het rechtzetten van dit onrecht is in onze ogen slechts een eerste stap geweest. Voor het primair en voortgezet onderwijs blijven de problemen namelijk onverminderd groot, het lerarentekort is immers slopend.

We vragen u daarom in deze per aangetekende post verstuurd brief om, in het belang van leerlingen, ouders, leraren, onderwijs en het land, samen met LIA op te trekken voor een goede cao voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs.

Dit vraagt om structureel extra geld voor salarissen en werkdrukverlaging, maar ook om een ingreep vanuit de overheid in de onderhandelingen over de cao's voor het primair en het voortgezet onderwijs. Hierbij vinden wij, net als de AOb, dat het ministerie van OC&W weer zelf de regie moet nemen, aangezien de onderhandelingen tussen bonden en sectorraden op een ongelijk speelveld - qua voorkennis over de mogelijkheden bijvoorbeeld - de sectorraden PO-raad en VO-raad als belangenbehartigers van de schoolbesturen een niet te billijken voorsprong geven.

Daardoor zijn de bonden regelmatig gedwongen bij de cao-onderhandelingen te tekenen bij het kruisje, omdat anders 'het geld niet meer beschikbaar zou komen'. Resultaat was keer op keer een halfbakken cao waarin de problemen niet werden aangepakt, die bovendien ook steeds veel te laat werd afgesloten, met alle negatieve gevolgen voor de dagelijkse uitvoeringspraktijk op scholen, omdat het nieuwe schooljaar er niet meer organisatorisch in kon worden meegenomen. Deze ongewenste en belachelijk contraproductieve situatie willen we niet meer.

Daarom vraagt onderwijsvakbond Leraren in Actie u om – samen met ons – ook 'in actie' te komen. Allereerst is het zaak dat Leraren in Actie ook een plek krijgt aan tafel bij de cao-onderhandelingen. We hopen dat u zich hierover wilt uitspreken en onze kant daarbij kiest. Een frisse wind die meer dan 2000 leraren vertegenwoordigt kan een hoop belemmerend traditioneel stof van de hakken in het zand blazen.

In een goed gesprek met twee van uw collega-bestuurders bij de AOb eind 2022 hebben we begrepen dat uw vakbond een hernieuwde samenwerking met LIA op prijs stelt en ook nodig acht. Samen kunnen we - met hopelijk de steun van de andere bonden en ministers Wiersma en Rutte en zonder de remmende en schadelijke machtspositie van PO-raad en VO-raad - een stevige vuist maken om in de nieuwe cao's voor primair en voortgezet onderwijs echte verbeteringen voor het onderwijs te realiseren en het lerarentekort op te lossen.

Onze eisen zijn duidelijk en fors, en daarom een garantie voor (een begin aan) het eindelijk oplossen van de problemen in het onderwijs. Een garantie vooral ook, omdat Leraren in Actie niet zal schromen het personeel op te roepen tot actie en staking als we stuiten op onwil, tegenwerking en dichte oren. We vertrouwen erop dat u zich kunt vinden in onze eisen.

Daarom sturen wij u nu deze aangetekende brief met de volgende vragen en eisen, ten bate van de leerlingen, het onderwijs, het land en de in het onderwijs werkzame mensen:

Zorg ervoor dat lerarenvakbond Leraren in Actie ook wordt uitgenodigd bij de onderhandelingen over de komende cao's primair en voortgezet onderwijs (de oude lopen per 1 mei 2023 af).

Neem als goede vertegenwoordiger van het onderwijspersoneel het initiatief tot rechtstreeks overleg met het ministerie van OC&W - en eis (ook via dreiging met stakingsacties) dat de regering via het ministerie van OC&W weer rechtstreeks zelf onderhandelt over de af te sluiten cao's, met buitensluiting van de belemmerende belangenbehartigers van de schoolbesturen.

Eis daarbij vooraf inzicht in de financiële ruimte en ga vierkant staan voor de meerkosten die onze voorstellen met zich meebrengen voor de oplossing van de problemen in het primair en voortgezet onderwijs. Er is sprake van een noodsituatie, hele generaties jonge mensen, alsmede het hele land, zijn hiervan de dupe.

De werkdruk moet omlaag en de beloning moet omhoog, zeker in de moeilijke financiële situatie waarin ook leraren zich op dit moment bevinden (inflatie, oorlog, energie).

Vanaf 1 mei 2023 geeft een leraar maximaal les aan klassen van 24 leerlingen (in de cao te regelen met teruglopende geleidelijke stappen in drie jaar).

Vanaf 1 mei 2023 geeft een leraar maximaal 20 lessen van 50 minuten per week in het voortgezet onderwijs (in het primair onderwijs in lijn daarmee 1000 minuten per week), met een realistische en broodnodige in de cao vastgelegde opslagfactor per les, die voor iedere werknemer in het onderwijs, op welke school dan ook, hetzelfde is (ook hier geldt weer: in de cao te regelen met teruglopende geleidelijke stappen in drie jaar).

De nieuwe cao's primair en voortgezet onderwijs (een gezamenlijke cao primair/voortgezet onderwijs zou helemaal mooi zijn en heeft onze voorkeur) gaan in per 1 mei en lopen tot en met 31 december 2024 (met doorloop van de zaken die geleidelijk afgebouwd worden in de volgende cao's voor de jaren die volgen).

Op 1 mei 2023 krijgt al het personeel in het primair en voortgezet onderwijs er in een keer 12% loonsverhoging bij, gevolgd door nog eens 4% op 1 januari 2024 en 4% op 1 juli 2024.

Kort samengevat op hoofdlijnen: 20 lessen per week, 20% salarisverhoging, cao voor 20 maanden (en 24 leerlingen).

Voor dit alles zal structureel geld nodig zijn, bovenop de referentieruimte, dat voor primair en voortgezet onderwijs samen structureel enkele miljarden per jaar zal behelzen. De regering heeft al te lang veel bespaard op de uitgaven voor onderwijs, met rampzalige gevolgen.

Neem de juiste beslissing en zet alles op alles om de regering te dwingen de in het verleden gemaakte fouten goed te maken - desnoods met aankondiging van stakingsacties (LIA zal naast u staan en heeft ook de mogelijkheden om in de praktijk flinke steun daarbij te bieden), zodat we positief vooruit kunnen, voor het onderwijs, de kinderen, ouders, leraren en voor Nederland. Leraren in Actie is zeer benieuwd naar uw reactie. Die kunt u sturen naar:

Leraren in Actie
Da Costalaan 38
2281SJ Rijswijk
info@lerareninactie.nl

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Drs. P.J. (Peter) Althuisen
Voorzitter Leraren in Actie